

INCOTERMS

Története

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (International Chamber of Commerce, ICC) 1936-ban hozta létre ezeket a nemzetközi kereskedelemben alkalmazandó standardokat. A nemzetközi fejlődést követve 1953-ban, 1967-ben, 1980-ban, 1990-ben, és kétéves előkészület után, 2000. január 1-jén lépett életbe a legújabb változatot.

Az Incoterms 2000 eltérései a régebbi klauzuláktól:

Az FAS paritás esetében az eladó kötelezi magát az árunak a kiszállításig való bérmentesítésére (régebbi klauzulák szerint ez a vevő feladata volt).

A DEQ paritás esetében a vevő vállalja az importtal kapcsolatos formalitásokat, vámmal és egyéb költségekkel egyetemben.

Az áru ki- és berakodásának helyét szabályozza újra az FCA paritás meghatározás.

Fontos tudni, a szokvány csak kifejezett kikötés esetén érvényesül, tehát a szerződésben pontosan kell arra hivatkozni. (pl. FOB Hamburg ÖNCOTERMS 2000.).

A szokvány nem jogszabály, így nem évül el, azaz ma is érvényes az 1936-os Incoterms - ha arra hivatkoznak.

Célja

Az INCOTERMS létrehozásának célja egy egységes szabályozás megteremtése volt, amely az eladó és a vevő jogait szabályozza a nemzetközi szállítási szerződésekben, úgynevezett klauzulák formájában.

A szokvány nem jogszabály, ezért csak azáltal lép életbe, hogy a szerződő felek elfogadják. A szokvány használata az exportimport ügyletek során nem kötelező; jelentősége abban áll, hogy a szerződésekben nem kell részletesen szabályozni a szállítási feltételeket, elég utalni a megfelelő INCOTERMS klauzulára. (Pl. az áraink EXW Hannover értendők).

Az INCOTERMS-et felhasználják a statisztikai adatszolgáltatások egyértelművé tételére is. Az EU-ban szokásos külkereskedelmi statisztikákban export esetében a FOB-értéket, import esetében a CŐF értéket kell feltüntetni. A Nemzetközi Valutaalap módszertana szerint a fizetési forgalom statisztikáknál az export és import esetében is a FOB értéket kell feltüntetni.

Az INCOTERMS minden klauzulája az eladó és a vevő kötelezettségeit is tartalmazza 10 – 10 pontban.

Az INCOTERMS 2000-nek 13 klauzulája van. A klauzulákat 3 betűvel jelölik, hozzátéve az értelmezéshez szükséges megnevezést, amely a klauzula fajtája szerint lehet az indítási hely, az érkezési hely, vagy a berakodási hely.

A klauzulák a következők alapján különböztethetők meg:

- költségmegosztás az eladó és a vevő között
- a kárveszély, a kockázat megosztása az eladó és a vevő között

A klauzulák fajtái a költség átszállása alapján

Ha a költség ugyanott száll át az eladóról a vevőre ahol a kockázat, akkor a klauzula **1 pontos**.

Ha a költség és a kockázat átszállása szétválik, akkor a klauzula **2 pontos**.

A klauzulák fajtái a fuvarozási mód alapján

Az alkalmazott **fuvarozási mód alapján** a klauzulák lehetnek **tengeri / belvízi klauzulák** vagy **multimodális klauzulák**. A multimodális klauzulák többféle fuvarozási mód és különböző összekapcsolódási módok esetén alkalmazott.

A klauzulák

A 13 klauzula az eladó kötelezettségének és kockázatának a sorrendjében:

"E" csoport

EXW – Exworks (gyárból)

Az eladó saját telephelyén köteles az árut megfelelően csomagolva (a megfelelő olyan csomagolás jelent, amely biztosítja az áru épségben történő megérkezését), számlázva a vevő rendelkezésére bocsátani. Nem köteles felpakolni a vevő által biztosított járműre és nem feladata az exportra történő vámoltatás de a vevő kérésére, költségére, kockázatára gondoskodni köteles a szállítóeszközbe berakodásról, illetve segítséget kell adnia az áru exportálásához szükséges okmányok megszerzéséhez. A költség és a kockázat a gyártól a vevőt terheli, ezért ez **1 pontos**, multimodális klauzula.

"F" csoport

Az e csoportba tartozó záradékok közös jellemzője, hogy a költségek és a kockázatok egyaránt az áru főfuvarozónak való átadásakor szállnak át az eladóról a vevőre, tehát a klauzulák egypontosak

FCA – Free Carrier (költségmentesen a fuvarozónak átadva)

Ez a klauzula közúti, vasúti és légi fuvarozás esetén alkalmazható.

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára a vevő által megjelölt fuvarozóhoz eljuttatni és neki fuvarozás céljára átadni. A költség és a kockázat a megadott földrajzi ponton az árunak a fuvarozó részére történő átadása után a vevőt terheli, ezért ez **1 pontos, multimodális klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

Elszállítani az árut a megjelölt helyre és a vevő által megjelölt szállítványozó rendelkezésére bocsátani. Beszerezni minden export engedélyt, hatósági felhatalmazást és exportra elvámoltatni

A vevő kötelezettségei:

Gondoskodni a fuvarszekőről, megkötni a szállítványozási szerződést és kifizetni a fuvardíjat, értesíteni az eladót a fuvarozó nevével, a szállítás módjáról, az átadás napjáról / határidejéről, helyéről. Be kell szereznie az importhoz szükséges engedélyeket, import vámkezelés elvégzése.

FAS – Free Alongside Ship (költségmentesen a hajó oldala mellé)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára az indulási kikötőbe eljuttatni és a hajó hosszanti oldala mellett úgy elhelyezni, hogy az a hajóra közvetlenül berakható legyen. Költség és kockázat az elhajózási kikötő rakpartjától a vevőt terheli, ezért ez **1 pontos, tengeri klauzula**. A 2000-es INCOTERMS szerint export célú vámkezelés az eladó feladata.

Az eladó kötelezettségei:

Árut a megjelölt elhajózási kikötőben a szállító hajó oldalához, illetve a hajó nyílt vízi rakodása esetén az átrakó vízi járműre költségmentesen elhelyezni. Értesíteni a vevőt a leszállításról, okmány szolgáltatni, ami igazolja az áru átadása meghatározott módon megtörtént

A vevő kötelezettségei:

Megkötni a szállítványozási szerződést és kifizetni a fuvardíjat, értesíti az eladót a hajó nevééről, rakodóhelyről, szállítási határidőről. Importengedély vagy hatósági hozzájárulás beszerzése, import vámkezelés.

FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetén)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára az indulási kikötőbe eljuttatni és a hajó fedélzetén a vevő rendelkezésére bocsátani. Amikor az áru áthalad a hajó korlátja felett az összes költség és kockázat átszáll a vevőre, ezért ez **1 pontos, tengeri klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

A vevő által megnevezett elhajózási kikötőben a hajó fedélzetén átadni az árut.

Értesíteni a vevőt, hogy az árut a hajó fedélzetére leszállította, kiállítani a hajóraklevelet, ezzel igazolja, hogy a fuvarozó átvette az árut.

A vevő kötelezettségei:

Saját költségére szerződik az áru elszállítására a megnevezett kikötőből, értesítést küldeni az eladónak az átadás helyéről, idejéről.

"C" csoport

Közös ismérve, hogy a főfuvarozás díjának kifizetése az eladó feladata.

CFR – Cost and Freight (költség és fuvardíj fizetve)

Az eladó köteles az árut saját költségére az érkezési kikötőbe eljuttatni, a kockázat azonban az indulási kikötőben, amikor az áru áthalad a hajó korlátja felett, átszáll a vevőre, ezért ez **2 pontos, tengeri klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

Rendeltetési kikötőig viseli a fuvardíjat és a költségeket megfizetni a berakodási költséget és a kirakodó kikötőben felmerülő költségek, ha azt is tartalmazza a fuvardíj.

Export engedély beszerzése, export célú vámkezelés. Kockázatviselés, amíg az áru át nem halad az elhajózási kikötőben a hajókorlát felett.

A vevő kötelezettségei:

Átvenni az árut leszállításkor, amikor az eladó átadja neki a számlát és a fuvarlevelet, amely az „árut képviseli”. Megfizetni a kirakodási költséget amennyiben azt nem tartalmazza a fuvardíj.

Import engedélyek beszerzése, importra történő vámkezelés. Költség átszállás helye (eladóról vevőre): rendeltetési kikötő.

Kockázat átszállás helye (eladóról vevőre):
elhajózási kikötő hajókorlát felett.

CIF – Cost Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj fizetve)

2 pontos, tengeri klauzula. Annyiban különbözik a CFR-től, hogy az eladó nemcsak a költséget viseli a rendeltetési kikötőig, hanem a biztosítási díjat is.

Biztosítás: Az eladó a saját költségén köti, de a vevő a kedvezményezett. A biztosítás a legkisebb fedezetre szól, a szerződéses ár 110%-ára nyújt fedezetet. Az eladó plusz kötelezettsége a biztosítási kötvény (értékpapír)átadása a vevőnek.

CPT – Carriage Paid to ... (fuvarozás fizetve valameddig)

Az eladó köteles az árut saját költségére a vevő által megjelölt rendeltetési helyre eljuttatni. A kockázat a vevőt terheli attól kezdve, hogy az eladó az árut az első fuvarozónak átadja, ezért ez egy **2 pontos, multimodális klauzula**. Kockázatos, mert ha az eladó rosszabb állapotban lévő hajót választ és az áruval történik valami, akkor az a vevőt terheli.

Az eladó kötelezettségei:

Megkötni a szállítványozási szerződést és kifizetni a megállapodás szerinti helyig a fuvardíjat.

Export engedély beszerzése, export célú vámkezelés.

A vevő kötelezettségei:

Minden vám, adó és importból származó hatósági díj fizetése. Költség átszállás helye (eladóról vevőre): megnevezett rendeltetési helyig. Kockázat átszállás helye (eladóról vevőre): az első fuvarozónak történő átadás után.

CIP – Carriage Insurance Paid to... (fuvarozás, biztosítás fizetve valameddig)

Az eladó köteles az árut saját költségére a rendeltetési helyre eljuttatni. A kockázat az első fuvarozótól kezdve a vevőt terheli. Az eladó biztosításra kötelezett. Ez egy **2 pontos, multimodális klauzula**. Annnyiban különbözik a CPT-től, hogy az eladó nemcsak a költséget viseli a rendeltetési kikötőig, hanem a biztosítási díjat is. A biztosítás a legkisebb fedezetre szól, a szerződéses ár 110%-ára nyújt fedezetet.

"D" csoport

Az ide tartozó paritásokat néha érkezési szokványoknak is nevezik, mert a teljesítés helye és a fuvarparitás a főfuvarozás végét jelentő kikötő, ország vagy telephely.

DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára a szerződésben megjelölt határig eljuttatni és a vámhatár előtt a vevő rendelkezésére bocsátani. A vámmal kapcsolatos költségek a vevőt terhelik. Ez egy **1 pontos, multimodális klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

Leszállítani az exportálásra elvámolt árut a megegyezés szerinti határra (a megjelölt határpontra).

Átadni a vevőnek azokat a dokumentumokat, amellyel átveheti az árut a határon (pl: szállítványozási dokumentum vagy raktározási bizonyítvány).

A vevő kötelezettségei:

Átvenni az árut a megállapodás szerinti határon (a megjelölt határpontra). Beszerezni az importengedélyt és kifizetni az importilletékeket.

Költség és kockázat átszállás helye (eladóról a vevőre): a megnevezett határ "innenső" oldala.

DES – Delivered ex Ship (leszállítva hajóról történő átadással)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára az érkezési kikötőbe eljuttatni és a hajó fedélzetén a vevő rendelkezésére bocsátani. A kirakodás költsége és kockázata a vevőt terheli. Ez egy **1 pontos, tengeri klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

A rendeltetési kikötőben az árut import vámoltság nélkül a fedélzetén a vevő részére bocsátani.

Átadni a vevőnek azokat a dokumentumokat, amelyek lehetővé teszik számára az áru átvételét a hajótól (fuvarlevél vagy szállítólevél).

A vevő kötelezettségei:

Átvenni az árut a hajón, a rendeltetés szerinti kikötőben, kirakodás a rendeltetési kikötőben a hajóról.
Import vámkezelés.

DEQ – Delivered ex Quay (leszállítva rakparton történő átadással)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára az érkezési kikötőbe eljuttatni és a kikötő rakpartján a vevő rendelkezésére bocsátani. A vámkezeléssel kapcsolatos költségek és terhek a vevőt terhelik. Ez egy **1 pontos, tengeri klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

A megjelölt rendeltetési kikötőben a rakparton át kell adnia az árut, a rakpartra rakodásig az összes költséget és kockázatot az eladó viseli.

Átadni a vevőnek azokat a dokumentumokat, amellyel átveheti a rakparton az árut (pl: szállítólevél).

2000-es INCOTERMS szerint rakparton átadva vámfizetés nélkül

A vevő kötelezettségei:

INCOTERMS 2000 szerint importra történő vámkezelés és minden egyéb költség, ami az importtal jár a vevő kötelezettsége. Költség és kockázat átszállás helye (eladóról a vevőre): a rendeltetési kikötőben a rakparton.

DDU – Delivered Duty Unpaid (leszállítva vámfizetés nélkül)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára a szerződésben megjelölt rendeltetési helyre eljuttatni. Minden költséget és kockázatot köteles viselni, a vám kivételével. Ez egy **1 pontos, multimodális klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

A megnevezett rendeltetési helyig leszállítja az árut, viseli a kockázatot és minden költséget.

A vevő kötelezettségei:

Kifizetni az importtal kapcsolatos illetékeket és adókat. Költség és kockázat átszállás helye (eladóról a vevőre): az importőr országában megnevezett rendeltetési hely.

DDP – Delivered Duty Paid (leszállítva vámfizetéssel)

Az eladó köteles az árut saját költségére és kockázatára a rendeltetési helyre eljuttatni, minden költséget és kockázatot viselni, beleértve a vámot is. **Ez egy 1 pontos, multimodális klauzula**.

Az eladó kötelezettségei:

Viseli az össze költséget és kockázatot a megnevezett rendeltetési helyig. Importra vámolás